

19. Mütercim-Tercümanlık Odaklı Dil Öğrenimi ve Öğretimi Yaklaşımı Temelli Altyazı Çevirisi Eğitimi¹

Anna Lia PROIETTI ERGÜN²

Murat Onur SABAZ³

APA: Proietti Ergün, A. L. & Sabaz, M. O. (2025). Mütercim-Tercümanlık Odaklı Dil Öğrenimi ve Öğretimi Yaklaşımı Temelli Altyazı Çevirisi Eğitimi. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (45), 274-286. **DOI:** <https://doi.org/10.5281/zenodo.15279133>

Öz

Bu çalışma, Mütercim-Tercümanlık Odaklı Dil Öğrenimi ve Öğretimi (İngilizce: Translation and Interpreting-Oriented Language Learning and Teaching - TILLT) yaklaşımını kullanarak, Yabancı Dilden Keyif Alma (İngilizce: Foreign Language Enjoyment - FLE) ve Yabancı Dilde Can Sıkıntısı (İngilizce: Foreign Language Boredom - FLB) duygularının belirli bir dil öğrenen grubunda (mütercim-tercümanlık lisans öğrencileri) nasıl etkileşime girdiğini ve TILLT yaklaşımı temelli bir uygulamanın olumlu duyguları teşvik edip edemeyeceğini araştıran ilk çalışmadır. Bu amaçla, Yıldız Teknik Üniversitesi Fransızca Mütercim ve Tercümanlık lisans programına kayıtlı toplam 30 lisans öğrencisi, yarı-deneyssel karma desenli bir çalışmada yer almıştır. Çalışma grubundaki 12 öğrenci, lisans dersleriyle birlikte TILLT yaklaşımı temelli bir altyazı çevirisi atölyesine katılmıştır. Kontrol grubundaki 18 öğrenci ise atölyeye katılmayarak yalnızca lisans derslerine devam etmiştir. Nicel veriler, Yabancı Dilden Keyif Alma açısından iki grup arasında anlamlı bir fark olduğunu göstermiştir. ($t(28) = 3,274$, $p = .003$) Bununla birlikte, Yabancı Dilde Can Sıkıntısı açısından da anlamlı bir fark bulunmuştur ($t(28) = -2,720$, $p = .011$). Bootstrap ile yapılan korelasyon analizi sonrasında, kontrol grubunda Yabancı Dilden Keyif Alma ve Yabancı Dilde Can Sıkıntısı arasında negatif yönde anlamlı bir korelasyon olduğu ortaya konmuştur ($r(18) = -3.13$, $p = .006$). Diğer taraftan, çalışma grubu için anlamlı bir korelasyon bulunmamıştır ($r(12) = -0.841$, $p = 0.417$). Bu durum, TILLT yaklaşımı temelli bir uygulamanın iki değişken arasındaki dinamiği derinlemesine etkileyebileceğini

¹ **Beyan (Tez/ Bildiri):** Bu çalışmanın hazırlanma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyulduğu ve yararlanılan tüm çalışmaların kaynakçada belirtildiği beyan olunur. Bu makale Yıldız Teknik Üniversitesi, Diller ve Kültürlerarası Çeviribilim Doktora Programında yürütülen “Mütercim-Tercümanlık Odaklı Dil Öğrenimi ve Öğretimi Yaklaşımı Temelli Altyazı Çevirisi Eğitimi” isimli doktora tezi çalışması kapsamında üretilmiştir.

Çıkar Çatışması: Çıkar çatışması beyan edilmemiştir.

Finansman: Bu araştırmayı desteklemek için dış fon kullanılmamıştır.

Telif Hakkı & Lisans: Yazarlar dergide yayınlanan çalışmalarının telif hakkına sahiptirler ve çalışmalarını CC BY-NC 4.0 lisansı altında yayımlanmaktadır.

Etik İzni: Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Etik Kurulu tarafından 06.06.2024 tarihli, 2024.06 sayılı kararlar etik izni verilmiştir.

Kaynak: Bu çalışmanın hazırlanma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyulduğu ve yararlanılan tüm çalışmaların kaynakçada belirtildiği beyan olunur.

Benzerlik Raporu: Alındı – Turnitin / Oran: %4

Etik Şikayeti: editor@rumelide.com

Makale Türü: Araştırma makalesi, **Makale Kayıt Tarihi:** 14.03.2025-**Kabul Tarihi:** 13.04.2025-**Yayın Tarihi:** 21.04.2025; **DOI:** <https://doi.org/10.5281/zenodo.15279133>

Hakem Değerlendirmesi: İki Dış Hakem / Çift Taraflı Körleme

² Doç.Dr., Yıldız Teknik Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Batı Dilleri ve Edebiyatları Bölümü, Fransızca Mütercim ve Tercümanlık Anabilim Dalı / Assoc. Prof., Yıldız Technical University, Faculty of Arts and Sciences, Department of Western Languages and Literature, Translation and Interpreting (French) (İstanbul, Türkiye), **eposta:** aergun@yildiz.edu.tr, **ORCID ID:** <https://orcid.org/0000-0002-1544-0135>, **ROR ID:** <https://ror.org/0547yzj13>, **ISNI:** 0000 0001 2337 3561, **Crossref Funder ID:** 501100006560

³ Arş. Gör., Yıldız Teknik Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Batı Dilleri ve Edebiyatları Bölümü, Fransızca Mütercim ve Tercümanlık Anabilim Dalı / Res. Asst., Yıldız Technical University, Faculty of Arts and Sciences, Department of Western Languages and Literature, Translation and Interpreting (French) (İstanbul, Türkiye), **eposta:** osabaz@yildiz.edu.tr, **ORCID ID:** <https://orcid.org/0000-0001-7743-1587>, **ROR ID:** <https://ror.org/0547yzj13>, **ISNI:** 0000 0001 2337 3561, **Crossref Funder ID:** 501100006560

düşündürmektedir. Nicel sonuçları desteklemek amacıyla nitel veri analizi de yapılmıştır. Bu çalışmanın iki önemli sonucu bulunmaktadır: İlk olarak, TILLT yaklaşımının geleceğin çevirmenlerinin dil ve çeviri edinçlerini güçlendirmenin yanı sıra, olumlu duygularını güçlendirmede de etkili olduğu ortaya konulmaktadır. İkinci olarak, çalışma, sınıf içindeki etkinliklere bağlı olarak duyguların nasıl değiştiğine dair yeni bir bakış açısı sunmaktadır.

Anahtar kelimeler: Mütercim-Tercümanlık Odaklı Dil Öğrenimi ve Öğretimi (TILLT), dil edinci, çeviri edinci, Yabancı Dilden Keyif Alma, Yabancı Dilde Can Sıkıntısı

Subtitle Translation Training Based on Translation and Interpreting-Oriented Language Learning and Teaching (TILLT)⁴

Abstract

The present study is the first to use a TILLT (Translation and Interpreting-Oriented Language Learning and Teaching) approach to investigate how two well defined language learner emotions, Foreign Language Enjoyment (FLE) and Foreign Language Boredom (FLB) interact in a particular population of language learners (student interpreter and translator) and whether a TILLT intervention can foster positive emotions. To this end, a total of 30 undergraduate students from the Translation and Interpreting (French) programme were involved in a quasi-experimental mixed design research. Study group (12 students) attended a workshop in subtitling based on TILLT approach together with the undergraduate courses, while the control group (18 students) only attended the undergraduate courses. Quantitative data revealed a significant difference between the two group for FLE ($t(28) = 3,274, p = .003$) and for FLB ($t(28) = -2,720, p = .011$). Correlation analysis with bootstrap revealed that there is a negative significant correlation between FLE and FLB in the control group ($r(18) = -3.13, p = .006$) but no significant correlation for study group ($r(12) = -0.841, p = 0.417$) suggesting that this intervention may deeply influence the dynamic between the two variables. The qualitative data are analyzed to strengthen the quantitative results. The implications of this study are twofold: it contributes to establish TILLT as an approach able to enhance not only language and translation competences in future translator and interpreters but also their positive emotions and it adds an insight to how emotions change according to the activities in the classroom.

Keywords: Translation and Interpreting-Oriented Language Learning and Teaching (TILLT), language competence, translation competence, Foreign Language Enjoyment, Foreign Language Boredom

⁴ **Statement (Thesis / Paper):** This article has been produced within the scope of the doctoral thesis titled "Subtitle Translation Training Based on Translation and Interpreting-Oriented Language Learning and Teaching (TILLT)" conducted at Yıldız Technical University. It is declared that scientific and ethical principles were followed during the preparation process of this study and all the studies utilised are indicated in the bibliography.

Conflict of Interest: No conflict of interest is declared.

Funding: No external funding was used to support this research.

Copyright & Licence: The authors own the copyright of their work published in the journal and their work is published under the CC BY-NC 4.0 licence.

Ethics Approval: Ethical permission was granted by Yıldız Technical University Ethics Commission with the decision dated 06.06.2024 and numbered 2024.06.

Source: It is declared that scientific and ethical principles were followed during the preparation of this study and all the studies used are stated in the bibliography.

Similarity Report: Received – Turnitin / Rate: %4

Ethics Complaint: editor@rumelide.com

Article Type: Research article, **Article Registration Date:** 14.03.2025-**Acceptance Date:** 20.04.2025-**Publication Date:** 21.04.2025; **DOI:** <https://doi.org/10.5281/zenodo.15279133>

Peer Review: Two External Referees / Double Blind

1. Giriş

Mütercim-Tercümanlık Odaklı Dil Öğrenimi ve Öğretimi (İngilizce: Translation and Interpreting-Oriented Language Learning and Teaching - TILLT) yazılı ve sözlü çeviri aktivitelerinin dil öğrenme ve öğretme yöntemlerine entegre edildiği bir yaklaşımdır. Söz konusu yaklaşıma göre, Mütercim-Tercümanlık programlarındaki dil öğretimi ve öğrenimi genel dil öğretimi ve öğreniminden farklı olmalıdır. Dil derslerinde, öğrencilerin daha sonraki mütercim-tercümanlık derslerine başarılı bir şekilde devam etmelerini sağlayacak dil edinci geliştirmeleri sağlanmalı ve çeviri edinci geliştirmelerine katkıda bulunulmalıdır (Schmidhofer, 2022). Diğer taraftan, çevirmenlerin gelecekteki çalışma ortamı oldukça stresli olabilir ve bu durum onların psikolojik iyi oluşlarını olumsuz etkileyebilir (krş. Geiling vd., 2021.). Bu nedenle, meslekleriyle ilgili zorluklarla başa çıkabilmeleri için geleceğin çevirmenlerinin nasıl güçlendirilmesi gerektiği konusunda birçok araştırma mevcuttur (Cásedas vd., 2022; Hubscher-Davidson & Lehr, 2021). TILLT üzerine yapılan pratik ve epistemolojik araştırmalar henüz başlangıç aşamasında olsa da (Cerezo Herrero et vd., 2021), alanın araştırmacıları, geleceğin çevirmenlerine yönelik dil öğretiminde dil edincinin yanı sıra, karşılaştırma edinci ve veri madenciliği edinci gibi meslekle ilgili edinçler kazandırılması gerektiğini savunmaktadır (krş. Schmidhofer, 2022). Seidl (2023), olumlu duyguların dil edinimi üzerindeki faydalarının yanı sıra (Botes vd., 2020, 2022; Teimouri vd., 2019), olumlu duyguların ve olumlu dil eğitiminin dikkate alınmasının önemini vurgulamaktadır. Bu bağlamda, çevirmenlerinin psikolojik iyi oluşunu desteklemek, mesleğin yarattığı yüksek stres düzeyine karşı koruyucu bir rol oynayabilir (Moser-Mercer vd., 1998; Giles, 2007; Seeber & Arbona, 2020; Hubscher-Davidson, 2020). Diğer taraftan, altyazı çevirisi eğitiminin dil öğrenimini geliştirmede etkili bir yöntem olduğunu gösteren araştırmalar mevcuttur (Lertola, 2013; Marzban & Zamanian, 2015; Williams & Thorne, 2000). Ancak, bildiğimiz kadarıyla, TILLT alanında yapılan araştırmalarda altyazı çevirisi eğitiminin olumlu duygulara katkısını inceleyen herhangi bir çalışma bulunmamaktadır. Bu çalışma, TILLT temelli bir altyazı çevirisi atölyesinin, olumlu duyguları (keyif) geliştirmeye ve olumsuz duyguları (can sıkıntısı) azaltmaya yönelik etkisini inceleyerek alana katkı sunmayı amaçlamaktadır.

2. Literatür Özeti

2.1 Mütercim-Tercümanlık Odaklı Dil Öğrenimi ve Öğretimi (TILLT)

Mütercim-Tercümanlık Odaklı Dil Öğrenimi ve Öğretimi (TILLT) alanı araştırmacıları temel olarak Mütercim-Tercümanlık programlarındaki dil öğretimi ve öğreniminin genel dil öğretimi ve öğreniminden farklı olması gerektiğini savunmaktadır. Dil dersleri, öğrencilerin daha sonra dil uzmanları ve kültürlerarası iletişimde arabulucular olarak dillerini kullanabilecekleri şekilde tasarlanmalıdır (Schmidhofer 2022).

TILLT araştırmacılarına göre, dil derslerinde öğrencilerin daha sonraki mütercim-tercümanlık derslerine başarılı bir şekilde devam etmelerini sağlayacak dil edinci geliştirmeleri sağlanması ve çeviri edinci geliştirmelerine katkıda bulunulması hedeflenmelidir (Hurtado Albir, içinde Brehm Cripps, 2007; Clouet, 2010; Schmidhofer & Ahmann, 2015; Carrasco Flores, 2018). Bu doğrultuda, TILLT yaklaşımını kullanacak eğitimciler, hedeflerini belirlemek için yazılı çeviri ve sözlü çeviri derslerinin içeriklerini incelemeli ve yöntemlerini buna göre belirlemelidir (Andreu Lucas vd., 2002; Beeby Lonsdale, 2004). TILLT literatüründe, öğrencilerin iletişim edinci, kültür edinci, karşılaştırma edinci ve veri madenciliği edinci geliştirmeleri de vurgulanmaktadır. Çevirinin ders içeriğine entegre edilmesi, öğrencilerin dil edincinin pekiştirilmesine fayda sağlayabilir ve çeviri edinci gelişimini başlatabilir

(Schmidhofer, 2022). Bu kapsamda yürütülen bir araştırmada, çeviri görevleri, tıpkı uzman bir çevirmen gibi iki dille çalışma ortamı yarattığı için öğrenciler tarafından motive edici bulunmuş ve dil eğitiminde kullanışlı bir araç olarak değerlendirilmiştir (Koletnik, 2021).

Literatürde TILLT ve Özel Amaçlı Dil Öğretimi (İngilizce: Language for Specific Purposes) yaklaşımlarını birleştiren çalışmalar da mevcuttur. Bu bağlamda ilk girişimin 1997 yılında yapıldığı görülmektedir (Berenguer, 1997). Holmes'un (1988) çeviribilim için sunduğu çerçeveden yararlanan Berenguer (1997), çeviri amaçlı dil öğretimini bağımsız bir çalışma alanı olarak uygulamalı çalışmalar alanına dâhil etmektedir. Son yıllarda ise, mütercim-tercümanlık öğrencilerine İngilizce öğretmeye yönelik Carrasco Flores (2019) tarafından geliştirilen modelde öğrencilerin farklı düzeylerde dil farkındalığının artırılması, yazılı çeviri veya sözlü çeviri sürecine uygun olarak dört temel becerinin geliştirilmesi, dil dışı bilgi belgeleme becerileri ve mesleki becerilerin geliştirilmesini içeren sekiz hedef bulunmaktadır. Cerezo Herrero, Schmidhofer ve Koletnik (2021) tarafından geliştirilen bir diğer modelde ise öğrencilerin profesyonel dil kullanıcıları ve dil uzmanları olarak yetişmeleri hedeflenmektedir. Söz konusu modelde, öğretim materyali seçimi duruma göre değişmekte, fakat gerçek çeviri işlerine benzeyen metinler gibi özgün materyaller kullanılması önerilmektedir. Diğer taraftan, eğitimciler, didaktik yetkinliklerinin yanında, öğrencilerin dilsel ihtiyaçlarını analiz edebilmeli, çeviri sektörü gerçeklerinin farkında olmalı ve ders içeriklerini buna göre tasarlayabilmelidir. Öğrenciler, hem çeviri hem de dil öğrenme becerileri ve tutumları kazanmalıdır.

2.2 Yabancı Dil Öğreniminde Altyazı

Yabancı dil sınıfında altyazı kullanımına yönelik ilk önemli çalışma Lambert vd. (1981) tarafından gerçekleştirilmiştir. Yoğun eleştirilere maruz kalmasına rağmen, bu çalışma altyazının yabancı dil öğrenimi üzerindeki olumlu etkilerini ilk kez ele alan araştırma olarak kabul edilmektedir. Zamanla, araştırmalar farklı dil çiftlerini ve becerileri ele alarak genişlemiştir (Danan, 1992; Lertola, 2019a). Diğer taraftan, sözcük öğrenimi ve dinlediğini anlama (Yoshino et al., 2000; Lertola, 2019b) ve ikinci dilde konuşma becerilerinin edinimi (Borrás & Lafayette, 1994; Arslanyılmaz & Pedersen, 2010; Jin, 2015) üzerine de yoğunlaşmıştır. Yeni teknolojilerin ve özellikle altyazı oluşturma yazılımlarının gelişmesiyle birlikte, altyazının eğitimdeki rolü de dönüşmüştür. Başlangıçta öğrencilerin görsel-işitsel materyali izleyip dinlediği sırada altyazıları okuduğu pasif bir öğretim aracı olarak kullanılan altyazı, artık öğrencilerin çeviri sürecine doğrudan katılarak kendi altyazılarını oluşturabildiği aktif bir araç hâline gelmiştir. Alandaki araştırmalar, öğrencilerin altyazı üretiminde aktif rol almasının dört temel dil becerisinden en az üçünü (dinleme, okuma ve yazma) geliştirdiğini (Marzban & Zamanian, 2015) ve aynı zamanda teknolojiyle ilgili yeni, aktarılabilir beceriler kazandırdığını ortaya koymaktadır (Incalcaterra McLoughlin & Lertola, 2011; Talavan & Lertola, 2022).

2.3 Yabancı Dilden Keyif Alma ve Yabancı Dilde Can Sıkıntısı

Son on beş yıl, yabancı dil ediniminde önemli bir dönüm noktası olmuştur. Pozitif psikoloji, diğer bilimsel alanlara nüfuz ettikten sonra yabancı dil edinimi araştırmalarını da etkilemeye başlamış (Dewaele vd., 2019) ve bu bağlamda hem olumlu hem de olumsuz duyguların araştırılmasını tetiklemiştir. Yabancı Dilden Keyif Alma (İngilizce: Foreign Language Enjoyment - FLE), pozitif psikoloji alanındaki en olumlu duygudur ve "bireylerin sadece temel ihtiyaçlarını karşılamakla kalmayıp, yeni ya da beklenmedik bir başarıya ulaştıklarında" ortaya çıkmaktadır (Dewaele ve MacIntyre, 2016, s. 217).

Yabancı Dilden Keyif Alma, profesyonel çevirmen olmak üzere yeterli dil edincine ve mesleğe ilişkin diğer becerileri ulaşma sürecinde olan öğrenciler için temel bir duygudur. TILLT yaklaşımında (Schmidhofer vd., 2022), dil becerileri ve mesleki beceriler birlikte öğrenilir. Bu bağlamda, öğrencilerin deneyimlediği olumlu veya olumsuz duygular yalnızca kaynak metnin içeriğinden değil, aynı zamanda yabancı dil sınıfında bulunmanın getirdiği karmaşık ekosistemden de kaynaklanabilir.

Yabancı Dilden Keyif Alma başlangıçta kaygı gibi olumsuz bir duyguyla ilişkili olarak incelenmiştir (Dewaele & MacIntyre, 2016). Araştırmalar, bu iki duygunun orta düzeyde negatif korelasyona sahip ancak birbirinden bağımsız olduğunu ve aynı anda deneyimlenebileceğini ortaya koymuştur. Ayrıca, katılımcılar yüksek düzeyde keyif alma duygusu yaşadıkları anlarda orta düzeyde de stres yaşadıklarını belirtmiştir. Yabancı Dilden Keyif Alma düzeyini etkileyen farklı faktörler bulunmaktadır. Bunlar arasında öğretmenin olumlu tutumu ve sınıf arkadaşlarıyla dayanışma önemli rol oynamaktadır (Dewaele, 2022). Son dönemde, Yabancı Dilden Keyif Alma, yakın zamanda kavramsal olarak tanımlanmış bir başka değişkenle birlikte incelenmeye başlanmıştır. Bu değişken, “öğrencileri yabancı dil öğrenme sürecindeki etkinliklerden uzaklaştıran, aşırı zorlayıcı, az zorlayıcı, ilgi çekici olmayan, alakasız, önemsiz, sıkıcı veya yorucu olarak algılanan durumlarla” ilişkili olumsuz bir akademik duygu olarak tanımlanmaktadır (Li, 2022, s. 4). Araştırmalar, bu duygunun öğrenme çıktıları, keyif alma ve motivasyon üzerindeki olumsuz etkilerinin altını çizmekte (Teimouri et al., 2022; Wang et al., 2024; Zhang & Zhang, 2024) ve can sıkıntısı duygusu ile hem öğrenme keyfi hem de performans arasında negatif bir korelasyon olduğunu göstermektedir (Alrabai, 2024; Derakhshan, 2021).

3. Araştırma Soruları

Bu çalışmanın amacı, literatürden hareketle altyazı uygulamalarının öğrencilerde olumlu duyguları geliştirmede ve olumsuz duyguları azaltmada oynayabileceği rolü incelemek ve ayrıca altyazı çevirisinin TILLT çerçevesindeki hedeflere ulaşmada yardımcı olup olmadığını yönelik veriler toplamaktır. Çalışmanın araştırma soruları aşağıdadır:

Araştırma Sorusu 1: TILLT yaklaşımı temelli bir altyazı çevirisi uygulaması, olumlu duyguların (keyif) geliştirilmesine ve olumsuz duyguların (can sıkıntısı) azaltılmasına ne ölçüde katkıda bulunabilir?

Araştırma Sorusu 2: TILLT yaklaşımı çerçevesinde, alt yazı çevirisi dil edincini ne ölçüde güçlendirir ve çeviri edincinin gelişimini ne ölçüde etkiler?

4. Yöntem

Literatürden hareketle, TILLT yaklaşımı temelli derslerde altyazı çevirisinin bir araç olarak kullanılmadığı görülmektedir. Bu çalışma kapsamında, TILLT yaklaşımı temelinde iki saatlik bir altyazı çevirisi atölyesi tasarlanmış ve 2023-2024 Bahar döneminde Yıldız Teknik Üniversitesi, Fransızca Mütercim ve Tercümanlık Anabilim Dalında uygulanmıştır.

Yıldız Teknik Üniversitesi, Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Etik Kurulu tarafından yapılan değerlendirme sonucunda, çalışma etik kurul tarafından onaylanmıştır.

4.1 Katılımcılar

Atölye çalışması için 15 kontenjan belirlenmiştir. Kontenjanın 15 ile sınırlandırılmasının sebebi, atölyede daha etkili bir sınıf yönetimi gerçekleştirmektir. Katılım gönüllülük esasına dayanmıştır. Atölye

çalışmasına 12 gönüllü öğrenci katılmıştır. Atölyeye katılan öğrenciler “çalışma grubu” olarak seçilmiştir. Çalışma grubu katılımcıları Yıldız Teknik Üniversitesi, Fransızca Mütercim ve Tercümanlık lisans programı birinci sınıf öğrencileridir. 10’u kadın, 2’si erkektir. Yaşları 19 ila 22 (M=19,9; SD=0,83) arası değişkenlik göstermektedir. Tüm katılımcıların anadili Türkçedir.

Atölye çalışmasına katılmamış diğer 18 gönüllü öğrenci “kontrol grubu” katılımcıları olarak seçilmiştir. Katılım gönüllülük esasına dayanmıştır. Kontrol grubu katılımcıları Yıldız Teknik Üniversitesi, Fransızca Mütercim ve Tercümanlık lisans programı birinci sınıf öğrencileridir. 15’i kadın, 3’ü erkektir. Yaşları 19 ila 22 (M= 20,15; SD=0,6) arası değişkenlik göstermektedir. Tüm katılımcıların anadili Türkçedir.

4.2 Atölye Tasarımı

Atölye çalışmasının süresi iki saat ile sınırlandırılmıştır. TILLT literatüründen yola çıkılarak, öğrencilerin dil edincini pekiştirecek ve altyazı çevirisi aracılığıyla çeviri edinci gelişimini destekleyecek öğretim yöntemleri aranmıştır ve öğrencilere aşağıdaki bilgi, beceri ve tutumların kazandırılması hedeflenmiştir:

1. Altyazı programı üzerinde pilot çalışmaya özgü teknik kurallara uygun altyazı hazırlayabilme.
2. Görev tanımına uygun olarak Fransızcadan Türkçeye altyazı çevirisi yapabilme.
3. Öğretim materyali içeriğinde yer alan Fransızca dilbilgisi kurallarını, Fransızca gündelik konuşma diline özgü ifadeleri ve Fransızca deyimleri pekiştirme/öğrenme.
4. Doğru kaynaklarda çeviri amaçlı araştırma yapabilme.
5. Türkçe dil kullanımını pekiştirme.

4.3 Öğretim Materyali

Atölye çalışması için tasarlanan altyazı çevirisi uygulamasında kullanmak üzere ücretsiz altyazı programı Aegisub seçilmiştir. Ücretsiz ve kolay erişilebilir bir altyazı programı seçilerek, öğrencilere uygulama sonrasında da altyazı programını bireysel olarak kullanmaya devam etmelerinin teşvik edilmesi planlanmıştır. Öğretim materyali olarak bir video seçilmiştir. Söz konusu video, Belçika yapımı “Cédric” adlı çizgi dizinin YouTube kanalındaki “Mon papa est astronaute” [“Benim babam astronot”] başlıklı bölümünden alınmıştır. Atölyedeki süre kısıtı göz önünde bulundurularak ilgili bölümün 00:00-02:25 dakika aralığı seçilmiştir. Söz konusu öğretim materyali, Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Programı (CEFR) kriterlerine göre A2 seviyesinde bir dil kullanımına sahiptir ve Yıldız Teknik Üniversitesi Fransızca Mütercim ve Tercümanlık lisans programı birinci sınıf müfredatına da uygundur.

4.4 Uygulama

Atölye başında öğrencilere pilot çalışmayla ilgili öğretim materyali (MP4 uzantılı video dosyası) ve görev tanımı, transkripsiyon ve atölye sonunda kazandırılması hedeflenen bilgi beceri ve tutumların yer aldığı basılı bir doküman paylaşılmıştır. Ardından, Aegisub programının temel işleyişi uygulamalı olarak anlatılmış ve görev tanımı doğrultusunda ilgili video Aegisub üzerinde Fransızcadan Türkçeye çevrilmiştir. Çeviri sırasında kolektif bir çalışma yürütülmüş, çeviri kararları tek tek tartışılmış ve her bir öğrenciye bireysel olarak söz verilmiştir. Çeviri tartışmalarının yanı sıra, dil edinci gelişimine katkı sağlanması amacıyla öğretim materyalinde bulunan Fransızca dilbilgisi kuralları, Fransızca gündelik konuşma diline özgü ifadeler ve Fransızca deyimler üzerinde özel olarak durulmuştur.

4.5 Veri Toplama Araçları

Çalışmanın veri toplama aracı ölçek ve görüşme tekniği olarak belirlenmiştir. Bu doğrultuda, Botes vd. (2021) tarafından geliştirilmiş Keyif Alma Ölçeğinin Proietti Ergün & Ersöz Demirdağ (2023) tarafından geçerliliği ve güvenilirliği kanıtlanmış versiyonu seçilmiştir. Bununla birlikte, Li, vd. (2021) tarafından geliştirilmiş Can Sıkıntısı Ölçeği seçilmiş ve anadili Türkçe olan bir profesyonel çevirmen tarafından Türkçeye çevrilmiştir.

Veri toplama aracı olarak kullanılan Keyif Alma Ölçeğinde eğitimciyle ilgili “Öğretmen teşvik edicidir.”, “Öğretmen arkadaşçadır.” ve “Öğretmen destekleyicidir.” gibi sorular yer almaktadır. Bununla birlikte, öğrencilerin keyif alma düzeylerini ölçmeye yönelik “Keyif alırım.”, “Çok güleriz.” ve “Sınıfta güzel bir atmosfer vardır.” gibi sorular yer almaktadır.

Veri toplama aracı olarak kullanılan Can Sıkıntısı Ölçeğinde, öğrencilerin yabancı dil derslerinde yaşadıkları can sıkıntısı düzeylerini ölçmeye yönelik sorular yer almaktadır. Ölçekte yer alan bazı sorular şu şekildedir: “Fransızca dersinde sıkılırım.”, “Sadece fiziksel olarak sınıfta bulunurum ve aklım ders dışında olur.”, “Fransızca dersinde zaman geçmek bilmez.”, “Fransızca dersinde çok sıkıldığım için esnemeye başlarım.”

Veri toplama aracı olarak kullanılan görüşme tekniği kapsamında, atölye katılımcılarına sormak üzere aşağıdaki sorular hazırlanmıştır:

- 1- Atölyede kullanılan öğrenme ve öğretme yöntemlerinin atölye sonunda hedeflenen bilgi, beceri ve tutumların kazandırılması konusundaki yeterliliğini değerlendirebilir misiniz?
- 2- Atölye tasarımı ve kullanılan öğretim materyalinin işlevselliğini değerlendirebilir misiniz?
- 3- Varsa atölyenin geliştirilmesi ile ilgili görüşleriniz/önerileriniz nelerdir?

4.6 Veri Toplama Süreci

Veri toplama aracı olarak kullanılan ölçekler hem çalışma grubu tarafından hem de kontrol grubu tarafından Google Formlar üzerinde yanıtlanmıştır. Görüşme soruları ise yalnızca çalışma grubu katılımcıları tarafından yanıtlanmıştır.

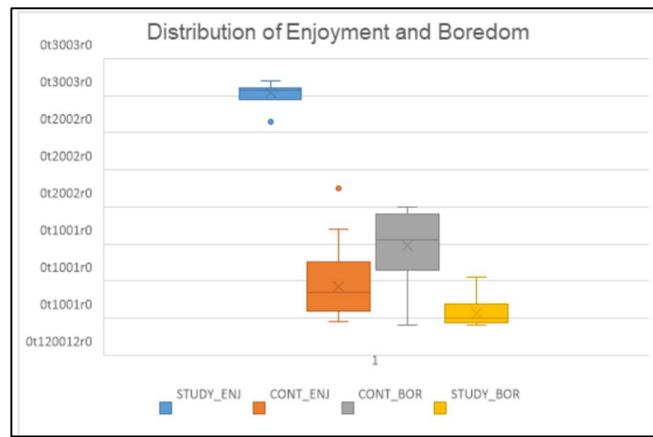
Çalışma grubu katılımcıları, ölçekleri ve görüşme sorularını atölye uygulaması sona erdikten hemen sonra yanıtlamıştır. Kontrol grubu katılımcıları, ölçekleri atölye çalışmasından sonraki günlerde Yıldız Teknik Üniversitesi, Fransızca Mütercim ve Tercümanlık lisans programı birinci sınıf Fransızca dil dersleri kapsamında yanıtlamıştır. Bunun yanı sıra, çalışma grubu katılımcıları aynı ölçekleri kontrol grubuyla birlikte Yıldız Teknik Üniversitesi, Fransızca Mütercim ve Tercümanlık lisans programı birinci sınıf Fransızca dil dersleri kapsamında ikinci kez yanıtlamıştır.

4.7 Nicel Veri Analizi

TILLT yaklaşımı temelli bir altyazı çevirisi uygulamasının, olumlu duyguların (keyif) geliştirilmesine ve olumsuz duyguların (can sıkıntısı) azaltılmasına ne ölçüde katkıda bulunduğunu incelemek amacıyla (Araştırma Sorusu 1) nicel veriler toplanmıştır. Bağımsız örneklemeler için yapılan t-testi, gruplar arasında keyif skorları açısından istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğunu ortaya koymuştur ($t(28) = 3.274$, $p = .003$). Çalışma grubu, kontrol grubuna kıyasla daha yüksek bir düzeyde keyif almıştır. Benzer şekilde, can sıkıntısı puanlarında da anlamlı bir fark gözlemlenmiştir ($t(28) = -2.720$, $p = .011$).

Bu durum, çalışma grubunun kontrol grubuna kıyasla daha düşük düzeyde can sıkıntısı yaşadığını göstermektedir.

Ayrıca, her iki gruptaki keyif ve can sıkıntısı arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla Bootstrap yöntemleri kullanılarak bir korelasyon analizi gerçekleştirilmiştir. Sonuçlar, kontrol grubunda keyif ve cansıkıntısı arasında anlamlı bir negatif korelasyon olduğunu ortaya koymuştur ($r(18) = -0.313$, $p = .006$). Bu bulgu, daha yüksek keyif düzeylerinin daha düşük can sıkıntısı düzeyleriyle ilişkili olduğunu göstermektedir. Ancak, çalışma grubunda anlamlı bir korelasyon bulunmamıştır ($r(12) = -0.084$, $p = 0.417$). Bu durum, TILLT yaklaşımı temelli bir uygulamanın, bu iki değişken arasındaki tipik dinamiği değiştirmiş olabileceğini düşündürmektedir. Bu bulgu, TILLT temelli yaklaşımın, dil öğrenme bağlamında keyif ve can sıkıntısı arasındaki olumsuz ilişkiyi hafifletme potansiyeline sahip olabileceğini göstermektedir (bkz. Tablo 1).

Tablo 1. Keyif Alma ve Can Sıkıntısı Dağılımı

4.6 Nitel Veri Analizi

TILLT temelli altyazı çevirisi uygulamasının dil edincini ne ölçüde güçlendirdiğini ve çeviri edinci gelişimini ne ölçüde etkilediğini incelemek amacıyla (Araştırma Sorusu 2) nitel veriler toplanmıştır. Bu doğrultuda, Atölye sonunda, çalışma grubu katılımcılarına görüşme soruları yöneltilmiştir. Katılımcıların atölyede kullanılan öğrenme ve öğretme yöntemlerinin atölye sonunda hedeflenen bilgi, beceri ve tutumların kazandırılması konusundaki yeterliliğini ve atölye tasarımını ve kullanılan öğretim materyalinin işlevselliğini değerlendirmeleri istenmiş ve atölyenin geliştirilmesi ile ilgili görüş ve önerileri sorulmuştur.

Görüşme sorularından elde edilen verilere göre, atölye, katılımcılar tarafından keyifli, eğlenceli, zevkli, interaktif ve yeterli bulunmuştur. Örneğin, Öğrenci (Ö.) 1 “Atölye hem çok keyifli hem de yeterliydi.” açıklamasında bulunmuştur. Ö.6 “Atölyede seviyemize uygun bir şekilde ilerlediğimiz için hem zevkli hem eğitici bir deneyim oldu.” açıklamasında bulunmuştur. Ö.7 “Çok eğlenceli ve interaktif bir atölyeydi.” açıklamasında bulunmuştur. Ö.9 “Atölye interaktif işlendi. [...] Atölye kısıtlı süreye rağmen son derece verimli geçti.” açıklamasında bulunmuştur.

Bunların yanı sıra, katılımcılar, eğitmen sayesinde yeni bir çeviri programı ve teknikleri öğrendiklerini, bazı çeviri kararlarının nasıl alındığını gördüklerini ifade etmiş ve atölye sonunda, belirtilen hedeflere ulaştıklarını düşündüklerini belirtmiş ve atölyede kullanılan yöntemlerin ve işleyişin beklentilerini

karşılığını ifade etmiştir. Örneğin, Ö.1 “Atölyeyi hazırlayan eğitmen sayesinde yeni bir çeviri programı ve çeviri teknikleri öğrenirken bir yandan da bazı çeviri kararlarının nasıl alındığını gördük.” açıklamasında bulunmuştur. Ö.7 “Atölyenin sonucunda bize sunulan hedefleri tamamladık. Ve bunların bize sunuluşu şahsi fikrime göre çok güzeldi.” açıklamasında bulunmuştur. Ö.3 “Atölyede kullanılan yöntemler ve işleyiş atölyeden beklentilerimi tam olarak karşıladı.” açıklamasında bulunmuştur.

Sınıf yönetimi katılımcılar tarafından başarılı bulunmuştur. Örneğin, Ö.1 “Eğitmen, sınırlar dâhilinde yaratıcı çalışılabilmesi için gerekli olan özgürlük alanını öğrencilere sağladı.” açıklamasında bulunmuştur. Ö.9 “Atölye kısıtlı süreye rağmen son derece verimli geçti.” açıklamasında bulunmuştur. Ö.2 “Aynı şekilde Hocamızın detaylı ve açıklayıcı özellikle de eşitlikçi ve teşvik edici anlatımı bu eğitimi benim için çok zevkli kıldı.” açıklamasında bulunmuştur. Ö.9 “Hoca sınıf yönetimi konusunda çok iyiydi. Atölye kısıtlı süreye rağmen son derece verimli geçti.” açıklamasında bulunmuştur.

Kullanılan öğretim materyalinin dil seviyesine uygun olmasının atölyeyi zevkli ve eğitici kıldığı görülmektedir. Atölyede kullanılan öğretim materyali, katılımcılar tarafından uygun bulunmuş ve hem dil hem de çeviri becerilerini geliştirmelerine olanak sunan bir seviyede olduğu belirtilmiştir. Örneğin, Ö.1 “Atölyede kullanılan materyal, 1. sınıf öğrencilerine uygun olan, onları çok zorlamadan hem Fransızcalarını hem de çeviri becerilerini geliştirmelerine olanak sunan bir seviyede idi.” açıklamasında bulunmuştur. Ö.5 “Gayet iyiydi, altyazıya başlamak için kolaydı ama hala tartışabileceğimiz şeyler vardı.” açıklamasında bulunmuştur. Ö.7 “Kullandığımız materyali çok beğendim. Atölyede almak istediğim şeyleri aldığımı düşünüyorum.” açıklamasında bulunmuştur. Ö.9 “Atölye çok iyi planlanmıştı, sınıftaki arkadaşlarımla hepimiz yaşıtız ve Hocamız bizim çocukluğumuza ait o dönem çok popüler olan hepimizin bildiği bir konuyu ele almıştı dolayısıyla hepimizin ortak ilgi alanı yakalanmış oldu.” açıklamasında bulunmuştur.

Atölyenin geliştirilmesi ile ilgili, katılımcılar tarafından ileriki atölyelerde dil seviyesinin yavaş yavaş artırılması önerilmiş ve böylece sınıfın eğitmenin seviyesine yetişmesinin hem daha zorlayıcı hem de daha öğretici olacağı ifade edilmiştir. Örneğin Ö.5 “Şimdilik uygulamasını yaptığımız materyalin de uygulamanın da yeterli olduğunu düşünüyorum ama sınıfta arkadaşlarımla da dediği gibi materyali belli bir süreden sonra seviye arttırabilirsiniz.” açıklamasında bulunmuştur. Ö.4 “Bu tür etkinliklerin daha fazla yapılması, farklı türden ve seviyeden videolarla da çalışabiliriz.” açıklamasında bulunmuştur.

Görüşme sorularından elde veriler doğrultusunda, katılımcıların görüşlerinden elde edilen ana temalar aşağıdaki gibidir:

1- Olumlu Atölye Değerlendirmesi

- Katılımcılar atölyeyi keyifli, eğlenceli, zevkli ve interaktif değerlendirmişlerdir. Katılımcı açıklamaları, bu durumu destekler niteliktedir. Örneğin, Ö.1 “Atölye hem çok keyifli hem de yeterliydi.” ve Ö.6 “Atölyede seviyemize uygun bir şekilde ilerlediğimiz için hem zevkli hem eğitici bir deneyim oldu.”, Ö.7 “Çok eğlenceli ve interaktif bir atölyeydi.” ve Ö.9 “Atölye interaktif işlendi.” açıklamalarında bulunmuştur.

2- Eğitmenin Katkısı ve Sınıf Yönetimi

- Eğitmen, katılımcıların öğrenme sürecine önemli bir katkı sağlamıştır. Katılımcı açıklamaları, bu durumu destekler niteliktedir. Örneğin, Ö.1 “Eğitmen sayesinde de

yeni bir çeviri programı ve çeviri teknikleri öğrenirken bir yandan da bazı çeviri kararlarının nasıl alındığını gördük.” açıklamasında bulunmuştur.

- Katılımcılar sınıf yönetimini başarılı bulmuştur. Katılımcı açıklamaları, bu durumu destekler niteliktedir. Örneğin, Ö.1 “*Eğitmen, sınırlar dâhilinde yaratıcı çalışılabilmesi için gerekli olan özgürlük alanını öğrencilere sağladı.*” açıklamasında bulunmuştur.

3- Öğretim Yöntemleri ve Materyallerin İşlevselliği

- Katılımcılar, atölyede kullanılan öğretim yöntemlerinin ve materyallerin beklentilerini karşıladığını belirtmişlerdir. Katılımcı açıklamaları, bu durumu destekler niteliktedir. Örneğin, Ö.3 “*Atölyede kullanılan yöntemler ve işleyiş atölyeden beklentilerimi tam olarak karşıladı.*” ve Ö.7 “*Kullandığımız materyali çok beğendim. Atölyede almak istediğim şeyleri aldığımı düşünüyorum.*” açıklamalarında bulunmuştur.
- Katılımcılar, kullanılan öğretim materyalinin dil seviyesine uygun olduğunu ve dil ve çeviri becerilerini geliştirdiğini ifade etmiştir. Katılımcı açıklamaları, bu durumu destekler niteliktedir. Örneğin, Ö.1 “*Atölyede kullanılan materyal, 1. sınıf öğrencilerine uygun olan, onları çok zorlamadan hem Fransızcalarını hem de çeviri becerilerini geliştirmelerine olanak sunan bir seviyede idi.*” ve Ö.9 “*Atölye çok iyi planlanmıştı, sınıftaki arkadaşlarımla hepimiz yaşıtız ve Hocamız bizim çocukluğumuza ait o dönem çok popüler olan hepimizin bildiği bir konuyu ele almıştı dolayısıyla hepimizin ortak ilgi alanı yakalanmış oldu.*” açıklamalarında bulunmuştur.

4- Atölyeyi Geliştirme Önerileri

- Katılımcılar, atölyenin geliştirilmesi için dil seviyesinin artırılması gerektiğini belirtmişlerdir. Katılımcı açıklamaları, bu durumu destekler niteliktedir. Örneğin, Ö.5 “*Şimdilik uygulamasını yaptığımız materyalin de uygulamanın da yeterli olduğunu düşünüyorum ama sınıfta arkadaşlarımla da dediği gibi materyali belli bir süreden sonra seviye arttırabilirsiniz.*” açıklamasında bulunmuştur.

Sonuç

Çalışma kapsamında elde edilen bulgular ışığında, TILLT yaklaşımı temelinde verilen bir altyazı çevirisi eğitiminin sonuçları olumludur. TILLT yaklaşımı temelli bir altyazı çevirisi eğitiminde öğrencilerin dil ve çeviri becerilerini bir arada geliştirme şansı elde edebilecekleri gözlemlenmiştir. Öğrencilerin dil seviyesine ve uygun öğretim materyali kullanımı ve altyazı çevirisinin yapılması keyifli ve yeterli olarak değerlendirilmiştir. Diğer taraftan, çalışma grubu katılımcıları tarafından öğretim materyallerinin dil seviyesinin giderek artırılması önerilmiştir. Atölyenin interaktif işlenmesinin eğitimi daha verimli kıldığı gözlemlenmiştir.

Çalışma grubu katılımcıları altyazı çevirisi atölyesinden çok yüksek oranda keyif almışlardır. Katılımcılar eğitim sırasında can sıkıntısı yaşamamış ve herhangi bir huzursuzluk hissetmemişlerdir. Bu bağlamda, TILLT yaklaşımı temelli bir altyazı çevirisi eğitiminin, olumlu duyguların (keyif) geliştirilmesine katkı sağlayabileceği ve olumsuz duyguların (can sıkıntısı) azaltılmasına katkı sağlayabileceği düşünülmektedir.

Gelecek araştırmalarda söz konusu bulguların daha derinlemesine incelenmesi ve TILLT yaklaşımının profesyonel dil öğrenme bağlamındaki etkinliğinin değerlendirilmesi amaçlanacaktır.

Kaynakça

- Andreu Lucas, M., Orero Clavero, P., Berenguer, L., & Ripoll López, O. (2002). Competència traductora i ensenyament de llengües estrangeres. *Quaderns: Revista de traducció*, 7, 55-165.
- Alrabai, F. 2024. "Modeling the Relationship between Classroom Emotions, Motivation, and Learner Willingness to Communicate in EFL: Applying A Holistic Approach of Positive Psychology in SLA Research." *Journal of Multilingual and Multicultural Development* 45 (7): 2465–2483. <https://dx.doi.org/10.1080/01434632.2022.2053138>.
- Arslanyılmaz, A., & Pedersen, S. (2010). Improving language production using subtitled similar task videos. *Language Teaching Research*, 14(4), 377-395. <https://doi.org/10.1177/1362168810375363>
- Beeby Lonsdale, A. (2004). Language Learning for Translators: Designing a Syllabus. In K. Malmkjær (Ed.), *Translation in Undergraduate Degree Programmes* (pp. 39-65). John Benjamins.
- Borrás, I., & Lafayette, R. C. (1994). Effects of multimedia courseware subtitling on the speaking performance of college students of French. *Modern Language Journal*, 78(1), 61–75. <https://doi.org/10.2307/329253>
- Botes, E., Dewaele, J.-M., & Greiff, S. (2020). The Foreign Language Classroom Anxiety Scale and academic achievement: An overview of the prevailing literature and a meta-analysis. *The Journal for the Psychology of Language Learning*, 2, 26–56.
- Botes, E. & Dewaele, J. & Greiff, S. (2021). The development and validation of the short form of the foreign language enjoyment scale. *Mod. Lang. J.* 105, 858–876. doi: 10.1111/modl.12741
- Botes, E., Dewaele, J.-M., & Greiff, S. (2022). Taking stock: A meta-analysis of the effects of foreign language enjoyment. *Studies in Second Language Learning and Teaching*, 12(2), 205–232. <https://doi.org/10.14746/sslt.2022.12.2.3>
- Brehm Cripps, J. (2007). *Targeting the Source Text. A Coursebook in English for Translator Trainees*. 2nd ed. Publicacions Universitat Jaume I.
- Carrasco Flores, J.A. (2018). *English for Translation and Interpreting: a Cognitive and Methodological Framework of Reference for Materials Analysis and Development*. Doktora Tezi. Universidad Complutense.
- Carrasco Flores, J.A. (2019). Teaching English for translation and interpreting: a framework of reference for developing the translator's bilingual sub-competence. *Complutense Journal of English Studies*, 27, 121-137. <https://doi.org/10.5209/cjes.62822>
- Cásedas, L., Funes, M. J., Ouellet, M., & de Quesada, M. G. (2022). Training transversal competences in a bachelor's degree in translation and interpreting: preliminary evidence from a clinical trial. *The Interpreter and Translator Trainer*, 17(2), 193–210. <https://doi.org/10.1080/1750399X.2022.2148964>
- Cerezo Herrero, E., Schmidhofer, A. & Koletnik, M. (2021). An LSP framework for translation and interpreting pedagogy. *Revista de lenguas para fines específicos*, 27(2), 140-156.
- Clouet, R. (2010). *Lengua inglesa aplicada a la traducción. Una propuesta curricular adaptada al Espacio Europeo de Educación Superior*. Comares.
- Dewaele J.-M., MacIntyre P. D. (2016). "Foreign language enjoyment and foreign language classroom anxiety. The right and left feet of the language learner" in *Positive Psychology in SLA*. eds. MacIntyre P. D., Gregersen T., Mercer S. (Bristol: Multilingual Matters;), 215–236.
- Dewaele, J.-M., & Li, C. (2018). Editorial: Special Issue Emotions in SLA. *Studies in Second Language Learning and Teaching*, 8(1), 15-20.
- Dewaele J.-M, Chen X., Padilla A. M., Lake J. (2019). The Flowering of Positive Psychology in Foreign Language Teaching and Acquisition Research. *Front Psychol.*
- Dewaele, J.-M. (2022). *Enjoyment*. The Routledge Handbook of Second Language Acquisition and Individual Differences. Routledge.

- Danan, M. (1992). Reversed subtitling and dual coding theory: New directions for foreign language instruction. *Language Learning*, 42(4), 497-527. <https://doi.org/10.1111/j.1467-1770.1992.tb01042.x>
- Geiling, A., Knaevelsrud, C., Böttche, M., & Stammel, N. (2021). Mental health and work experiences of interpreters in the mental health care of refugees: A systematic review. *Frontiers in Psychiatry*, 12, 710789.
- Giles, H. & Ogay, T. (2007). Communication accommodation theory.
- Holmes, J. (1988). *Translated! Papers on Literary Translation and Translation Studies*. Amsterdam: Rodopi.
- Hubscher-Davidson, S. (2020). Ethical stress in translation and interpreting. In *The Routledge handbook of translation and ethics* (pp. 415-430). Routledge.
- Incalcaterra McLoughlin, L. & Lertola, J. (2011). Learning through subtitling: subtitling as an aid to language learning. In L. Incalcaterra McLoughlin, M. Biscio & M. Á. Ní Mhainnín (Eds), *Audiovisual Translation: Subtitles and Subtitling: Theory and Practice* (pp. 243-263). Oxford: Peter Lang.
- Jin, S. (2015). 基于提高高中生英语口语流利性的视频素材应用研究 [The Application of Video Materials in Improving Senior High School Students' Oral Speaking Fluency]. MA dissertation. Harbin: Harbin Normal University.
- Koletnik, M. (2021). LSP and additional language teaching for translators: new researched-based evidence. In A. Schmidhofer & E. Cerezo Herrero (Eds.), *Foreign Language Training in Translation and Interpreting Programmes* (pp. 69-86). Peter Lang.
- Lambert, W. E. (1981). Bilingualism and Language Acquisition. *Annals of the New York Academy of Sciences*, 379, 9-22. <https://doi.org/10.1111/j.1749-6632.1981.tb41993.x>
- Lertola, J. (2013). Review of "La subtitulación en el aprendizaje de lenguas extranjeras" by Noa Talaván Zanón. *JoSTrans-The Journal of Specialised Translation* 20: 230-231.
- Lertola, J. (2019a). Second language vocabulary learning through subtitling. *Spanish Journal of Applied Linguistics*, 32(2), 486-514.
- Lertola, J. (2019b). *Audiovisual Translation in the Foreign Language Classroom: Applications in the Teaching of English and Other Foreign Languages*. Research-publishing.net.
- Li, C. & Dewaele, JM & Hu, Y. (2021). Foreign language learning boredom: Conceptualization and measurement. *Applied Linguistics Review*, vol. 14, no. 2, 2023, pp. 223-249. <https://doi.org/10.1515/applirev-2020-0124>
- Li, C. (2022). Foreign Language Learning Boredom and Enjoyment: The Effects of Learner Variables and Teacher Variables. *Language Teaching Research*. 10.1177/13621688221090324.
- Marzban, A. & Zamanian, M. (2015). The impact of the subtitling task on vocabulary learning of Iranian EFL learners. *Journal of Applied Linguistics and Language Research*, 2(1), 1-9.
- Moser-Mercer, B., Künzli, A., & Korac, M. (1998). Prolonged turns in interpreting: Effects on quality, physiological and psychological stress (Pilot study). *Interpreting*, 3(1), 47-64
- Proietti Ergün, A. L. & Ersöz Demirdağ, H. (2023). The predictive effect of subjective well-being and stress on foreign language enjoyment: The mediating effect of positive language education. *Front. Psychol.* 14:1007534. doi: 10.3389/fpsyg.2023.1007534
- Schmidhofer, A. (2022). Translation and Interpreting-Oriented Language Learning and Teaching (TILLT): Where Do We Stand?. *Sendebar*, 33, 264-283.
- Schmidhofer, A. & Ahmann, H. (2015). Translationsrelevanter Fremdsprachenunterricht: Besonderheiten und Zielsetzungen. *Moderne Sprachen*, 59(1), 49-70.
- Seeber, K. G., & Arbona, E. (2020). What's load got to do with it? A cognitive-ergonomic training model of simultaneous interpreting. *The Interpreter and Translator Trainer*, 14 (4), 369-385.

- Seidl, E. (2023). Foreign Language Teaching in Translator and Interpreter Training: New Linguistic Concepts for Changing Times. *İçinde Instrumentalising Foreign Language Pedagogy in Translator and Interpreter Training. Methods, goals and perspectives*, 40-51.
- Talaván , N., & Lertola , J. (2022). Traducción Audiovisual Como Recurso Didáctico En El Aprendizaje De Lenguas Extranjeras. Una Propuesta Metodológica. *Encuentro Journal*, 30, 23-39. <https://doi.org/10.37536/ej.2022.30.1931>
- Teimouri, Y., Tabandeh F. & Tahmouresi, S. (2022). “The Hare and the Tortoise: The Race on the Course of L2 Learning.” *The Modern Language Journal* 106 (4): 764-783. <https://doi.org/10.1111/modl.12806>.
- Williams, H. & Thorne D. (2000). “The value of teletext subtitling as a medium for language learning”. *System*. Vol.28(2). 217-228.
- Yoshino, S., Kano, N. & Akahori, K. (2000). The effect of English and Japanese captions on the listening comprehension of Japanese EFL students. *Language Laboratory*, 37, 111-129.
- Zhang, J., and L. J. Zhang. 2024. “Profiling L2 Students’ Writing Self-Efficacy and its Relationship with Their Writing Strategies for Self-Regulated Learning.” *System* 122: 1-15. <https://doi.org/10.1016/j.system.2024.103253>.